

GAZETA WARSZAWSKA

Z WARSZAWY DNIA 28 LISTOPADA R. 1797. WE WTOREK.

My Fryderyk Wilhelm z Bożej łaski Krol Pruski &c. &c. &c.

Wiadomo czyniemy każdemu, że im bardziej skłonni jesteśmy wszystkim wiernych holdowników Naszych w Prowincyach Prus Południowych i Nowo-Wschodnich, którzy już w czasie obięcia onych w rząd nasz, oprócz Stanu Szlacheckiego, dostojenstwem i stanem Książąt, Hrabiorów lub Baronów sami i z familiami swemi prawnie zaszczytali się jako terazniejszy ich Monarcha za takowych uznać i onych przy wszelkich do takich dostojenstw przywiązanych prerogatywach zachować, tym większe powzięliśmy nieukontentowanie z tąd, że wielu holdowników naszych w wzmiankowanych, dwóch Prowincyach mimo wyższe dla części iedney tychże Prowincy w roku 1793 pod Panowanie Nasze doszły dnia 14 Lutego 1795 obwieszczenie, częstokroć nietylko w prywatnym pożyciu ale nawet w pismach i memoriałach swoich do Magistratur Naszych rządowych podawanych wyższą rangę i kondycją niżeli używać mają prawo sobie przydać i przywłaszczać. Dla skutecznego więc zabezpieczenia temu nieprzyzwolitemu nad użyciu i zachowaniu tych holdowników naszych którzy do używania godności Książęcy Hrabiofskiej lub Baronojskiej istotnie mają prawo przy ich przywilejach i prerogatywach, tudzież końcem zalecenia Magistraturom rządowym i ich Kancellaryom, iżby Osobom takowym w wszystkich do nich wychodząc mających Rezolucyach onym właściwe dawali Tytuły, uznaliśmy potrzebę niniejszą wydać ustawę: Wszyscy holdownicy Nasi w Prowincyach Prus Południowych i Nowo-wschodnich, którzy do wyższego nad Stan Szlachecki tytułu i rangi słuszne prawo mieć rozumieją, w przeciągu trzech miesięcy od 1. Marca 1798 rachując, a zątem nayoźniej do 1. Czerwca tegoż roku w Regencyi Departamentu w którym zwykle mieszkają zgłoszą się, dowody używanego tytułu i stanu złożyć, i Rezolucyi w tej mierze, iako też że za dowiedzioną rzetelnością z dostojenstwami swymi w akta metryki wpisani będą, spodziewać się mają. Takowe tylko akta po upływie przerzeczonego terminu założyć się mające w przyszłych przypadkach stanowić będą; a przeto późniejsze zgłaszania się żadnego względu nie znajdują, owszem każdy który później przywłaszczy sobie jaki Tytuł lub rangę, która powyższym sposobem nie była przyznana, lub w przyszłym czasie przez nas nie będzie osobliwie nadana, bez względu na Osobę odpowiedzialność i postanowioną w prawach karę na siebie ściągnie. Dan w Berlinie dnia 9. Listopada 1797.

Na wyraźny rozkaz Najjaśniejszego Pana, de Finkensteen, de Alvensleben, de Haugwitz:

Z Berlina 22 Listopada.

Krol Jegomość zaszczycił orderem orła czarnego G. L. *Bischoffswerder*, a orderem orła czerwonego, Hrabiego *Brühl* i *P. Backhoff*.

Zeszły Soboty przed południem dawał audyencyą Deputowanym tutejszego Magistratu, wynurzającym smutek z powodu śmierci zeszłego Monarchy a żywą radość z wstąpienia na tron Krola teraz panującego. Taż deputacya miała potym audyencyą u Krolwey JMci a po południu u Krolowey wdowy. — W niedziele z rana Krol JMśc udał się piechoto do zamku na paradę warty, dla dania hasła

wojskowego, a potym przyjmował powinszowania Generałów, Ministrow, Officerow sztabowych &c. Tegoż dnia z ambon kościelnych doniesienie o śmierci s. p. Krola czytane było. — Wieczorem pierwszy raz uderzono w bęben.

„Krotka wiadomość o śmierci i pochowaniu zwłokow s. p. zeszłego Monarchy. „

Gdy d. 16 z rana o godzinie 8. i minutach 58 z tym się pożegnał światem pałacu tak nazwanego nowego ogrodu; N. Krol terazniejszy (ktory między *Berlinem* i *Potsdamem* od G. L. *Bischoffswerder* odebrał smutną tę wiadomość) przyjechał do *Potsdamu* i obaczywszy nayprzod z głę-

bokiem wzruszeniem ciała swojego Ojca, potrzebne potym wydał rozkazy. Pokoje królewskie popieczetowano, w pałacu pomnożono warte, a później złożono ciało w trumnie czarno-lakierowaną, białym atłasem w środku wyłożoną. — Około godziny 10 wieczorem przykrywszy ciało Król: białym płótnem, przetransportowano go przy eskortie do zamku w mieście i w sali audyencyonalnej pod tronem złożono. W koło na taboretach leżały, kapelusze, szpada, laska, insygnia orderu czarnego orła, szarfa, ryngraw, ostrogi i rękawiczki. 4. Pułkownikow trzymało warte przy ciele zmieniając jeden drugiego. D. 17 pozwolono publiczności odwiedzać ciało, o wpół do 8. wieczorem przełożony je do innej trumny z zwykłą wspaniałością przewieziono do *Berlina*. Cała suita przybyła o wpół do drugiej z rana d. 18 przed bramę *Brandenburgską*, tam pomnożona znacznie została i z wielką paradą w asystencji *Feldmarszałka Möllendorff* i wszystkich w *Berlinie* znajdujących się Generałów udano się do kościoła katedralnego, tam wniesione było ciało Król: od 12 kapitanow i tyluż pomagających im unter-officerow, spuszczone do grobu i złożono pomiędzy trumny, w ktorej leżą zwłoki ś. p. Królowej wdowy i Królewicza *Ludwika*. Tam raz jeszcze otworzono trumne w przytomności Generałów a potym zamknięto. Stosownie do ceremoniału używanego *G. L. Bischoffswerder* z trumną królewską był do grobu spuszcżany.

Z *Wiednia* 18 *Listopada*.

Wydane tu wprawdzie dawniej zostały rozkazy do wstrzymania się z wszelkim rekrutowaniem, te jednak potym cofnięto zalecając, ażeby kantony tyle dawały rekrutow ile w czasie pokoju zwykle dostawiają, dla utrzymywania wojska w komplecie.

Potwierdza się, że *Buonaparte* jest mianowany Prezydentem legacji Francuzkiej na Kongres w *Rastadt*, i tam na czas naznaczony ma ziechać.

Deputacya Muncypalności Weneckiej do *Paryża* wysłana, mimo tego, że w *Mediolanie* będąc, dowiedziała się o ratyfikacyi traktatu pokoju przez ciało prawodawcze, iednakże z miasta tego w dalszą podróż udała się.

Dawna Rzeplta *Genueńska* wcielona zostanie według wszelkiego podobieństwa do Rzepltey Francuzkiej. Słychać, że *G. Serrurier* kommandant *Wenecyi* poczynił tam różne urządzenia względem witania bandery *Austryackiej*, i innych okoliczności.

Margrabia de Gallo ma dostać od Cesarza Order złotego runa i dostateczną nagrodę za nadzwyczajne wydatki, które ponosił w czasie negocyacji o pokoy a mające do 60,000 *Ryńskich* (240,000 zł: *Polk.*) wynosić.

D. 14 t. m. *Hrabia Mailath* nominowany *Galicyskim* Kanclerzem, wykonał przed Cesarzem przysięgę wierności. Potym installowany został w tym urzędzie od *Marszałka dworu Xcía de Stahrenberg* w Pałacu, w którym dawniej była *Kancellarya Niderlandzka*, a teraz na *Kancellaryę Gallicyską* przeznaczonym. *Xcze de Stahrenberg* miał stosowną do okoliczności mowę, na którą *Hrabia Mailath* i *Kommissarz Lewiński* odpowiedzieli.

Z *Londynu* 7 i 10 *Listopada*.

Przez pakieboot, który w 11 dniach z *Lizbony* do *Falmouth* przypłynął, odebraliśmy wiadomość, że *Lord S. Vincent* d. 10 *Października* z 12 liniowemi okrętami, w ktorych liczbie jest miasto *Paryż* o 110 armatach do *Lizbony* zawinął, 10 liniowych okrętow zostało przy *Cadix* dla krażenia przy tym porcie. Uścicie do mo-

rza rzeki *Tagus* i port *Lizbénki* są teraz w naszej mocy, i zdaie się, że przybycie samego Admirała, dobre wrażenie na gabinecie Portugalskim sprawi.

Listy ostatnie z Indii wschodnich zawierają, że eskadra nasza pod Admirałem *Raynier* z 2 regimentami regularnego wojska i kilku batalionami z mieszkańców *Seapoy*s złożonemi do *Manilli* i innych wysp *Filipińskie* zwanych do Hiszpanow należących popłynęła. —

Wczoray umarł tu Vice-Admirał *Hollenderki Reinties* w bitwie d. 11 Października w niewolą zabrany. — Lord *Bridport* z flotą swoją do *Plymouth* zawinął, dla nabrania świeżey żywności i naprawy okrętów. — W poniedziałek wieczorem kommissarze Admiralicji, Lord *Duncan*, *Onslow* i Admirał *de Winter* znajdowali się u Lorda *Spencer*. Admirał *Winter* pił na zdrowie Panny *Duncan*. — Na jednym balu danym dla Lorda *Duncan*, Damy przybrane były w szerokie wstążki z kotwicami złotemi z napisem: „Admirał *Duncan* i siła zbrojna morska,„ a gdy raz iechał do *Guildhall*, Damy go witały z okien przez klaskanie w ręce i poruszaniem rozwiniętych chustek,

Z powodu, że Admirał *Batawów Winter* z wielkim wszędzie poważeniem jest widziany, że nawet dyrektorowie banku opuścili swoy obiad dla przyjęcia go przyzwyczajnie gdy ich odwiedzał, że Lord *Spencer* prosił go na obiad, a lud gdzie go tylko spostrzegł najgłośniej wiyat wołał; zazdrość niektórych Anglikow ocuciła się.

Dawanie maytkom pieniędzy na ręce, aż do końca *Grudnia* odłożone zostało. — Miasto *Dublin* i inne przysłały do Króla powinszowanie z powodu zwycięstwa Admirała *Duncan*. — Między officerów floty jego rozdano już przyrzeczo-

ne medale. — Admirał *Gardner* ma z 12 liniowemi okrętami krążyć przy brzegach Irlandzkich. Angielskie także brzegi mają być przeciw wylądowaniu nieprzyjaciela mocną flotą zabezpieczony. W portach naszych z największym pośpiechem go statków kanonierskich budują. — Admirał *Curtis* krąży z małą eskadrą przy *Brest*. —

Bank wstrzymał formalnie wypłacanie prowizji od długow Cesarzkich, gdyż pieniądze na to nie są jeszcze przesłane. Pewność wierzyteli na tym się gruntuje, że rząd Angielski równie prowizyją, iako i kapitały zagwarantował. — Wszyscy jesteśmy ciekawi iakie nowe taxy Minister skarbu *P. Pitt* wymyśli, dla opędzenia wielkich potrzeb krajowych, tym bardziej, że teraz miliony pożyczki Cesarzkiej, za którą Parlament zaręczył, naszym się długiem stała. Zamiarem ma być *P. Pitt* będące już taxy podwoić, potroić, a nawet i wyżej jeszcze podnieść, ażeby ciężar podatkow spadł tylko na majątniejszych. — Zamiar nieprzyjaciela wylądowania w Anglii i opanowania *Londonu* bardzo jest trudny w skutecznieniu. Większa część Indzi znających przeszkody wylądowania na brzegach Angielskich, jeszcze się tego nie obawiają.

Wczoray Lord Major *P. Anderson* udał się *Tamizą* do *Westminster* dla złożenia w kamerze skarbowey zwyczajney przysięgi. Lord *Duncan* był na tej ceremonii, lud wyprzągł konie z iego powozu i wiozł go aż do ratusza. Do karety, w ktorej *PP. Pitt* i *Dundas* iechali, rzucono kamień i okno wybito. — Przy ostatniey podróży Królewskiej do *Nore*, która dla przeciwnych wiatrow nie została ukończona, wiatr tak był mocny, że statek jeden, na którym się kommissarze admiralicji znajdowali, ledwie się nie rozbił. — Kapitan zabranego *Hollandrom* o-

krętu *Herkules*, z ran odniesionych w *Jar-mouth* umarł, był pochowany z wojskowemi honorami w przytomności Angielskich i Holl: officerow. *P. Fox* pojechał do *Norfolk* dla odwiedzenia jednego z swych przyjaciół. — *P. Pitt* zaniechał projektu sprzedaży na lat kilka niektórych podatkow. —

Adres podziękowania Parlamentu na mowę ostatnią Króla, w zwyczajnym sposobie był mu oddany. — Gdy Król mowę tę miał czytać, zamiast kopii iey czytelnej, znalazł w futerale kopią poprawną jeszcze i nie wyraźnie napisaną, co było przyczyną, że ją zaledwo mógł przeczytać nawet za pomocą okularow.

Admirał *Winter* poki w Anglii zostać będzie, ma odbierać od naszego rządu pensyą Admirała Angielskiego. — W wojsku naszym znaczne zmniejszenie ma nastąpić.

W niektórych Chińskich prowincyach przyszło do znacznych zaburzeń, przez co bawelna z tamtąd pochodząca bardzo zdrożała. Powodem do nich stała się abdykacya Cesarza *Kien Long*, który w 87 roku życia, rząd państwa oddał 15mu synowi *Ka Hing* i z tego 2 partye między Mandarynami czyli Ministrami stanu uformowały się.

Pułkownik *Graham* będący przy armii Austriackiej jako kommissarz Angielski powrócił teraz przez Francją, i zapewnia, że w tamtejszych portach włożono embargo na wszystkie okręty i wojsko Francuzkie w znaczney liczbie na brzegach morskich jest zgromadzone. — Miałto *Dundas* przesłać Admirałowi *Duncan* serwis srebrny wartości 100 gwineow (3.600 zł. pol.) — W domie gościnnym *Lloyds*, zebrano już składki do 9,000 funtow (360 tysięcy zł. pol.) dla wdow i sierot po pozostałych w bitwie 11 Paźdz: marynarzach. Admirał *Nelson* ma w krotce popłynąć na

morze na tajemną wyprawę. — Od brzegow Irlandyi smutne mamy wiadomości o szkodach przez burze morską zrzadzonych.

Okręt Admiralski Lorda *Duncan*, *Venerable* o 74 armatach, tak w bitwie z Holendrami uszkodzony został, że ma być uznany za niezdalny do dalszego użycia.

Czynności Parlamentu.

Na sessyi d. 3 t. m. Izba niższa uchwaliła na projekt *P. Dundas* uroczyste podziękowanie Lordowi *Duncan*, Vice-Admirałowi *Onslow* &c. za zwycięstwo d. 11 Października. Poległemu w bitwie kapitanowi *Burgess* ma być kosztem Parlamentu w kościele *S. Pawła* monument wystawiony.

P. Pitt na sessyi d. 6 doniósł, że za dwa tygodnie zatrudni uwagę Parlamentu ważnym roztrząsaniem potrzeb krajowych na rok następujący.

Gdy na sessyi d. 7. wniesiono projekt pozwolenia Królowi summ pewnych; *P. Tierney* oświadczył, że wszystkim zamiarom terażniejszej Administracyi sprzeciwić się będzie. Zda się więc, że chce iść śladem *P. Foxa* będącego dawniej przewodnikiem partyi opozycyney, lecz teraz tylko z 8 osob składającej się, tak że Minister nie dozna trudności, w pozyskaniu potwierdzenia od Parlamentu swych zamysłow. — *P. Tierney* dał pierwszy dowod swego nieukontentowania z terażniejszej administracyi przez projekt, ażeby *P. Dundas* za przyjęcie ustanowionego Sekretaryatu stanu w r. 1794, był ogłoszony niegodnym zasiadania w Izbie niższej między reprezentantami ludu, lecz po wielu mowach projekt ten upadł większością 130 głosow przeciw 8.

W Izbie wyższej na iey sessyi d. 8 Lord *Duncan* był wprowadzony między 2ma Lordami, po wykonaniu przysięgi i

zajęciu swego miejsca, W. Kanclerz miał do niego mowę dziękując uroczyście za usługi poświęcone oyczyźnie, a szczególnie za otrzymane zwycięstwo nad flotą Hollenderską. Lord *Duncan* wtławszy odpowiedział, że nie jest przyzwyczajony do mówienia publicznie, i dla tego nie zdoła tego wyrazić co czuie. Przy ostatnim zwycięstwie dopełniał tylko obowiązku swego, co mu największe sprawia ukontentowanie. Nie jest jednak obiętnym na publiczne uznanie, iż dobrze służył i zanoszi W. Kanclerzowi dziękczynienia, za chwalebny sposób w którym imieniem Izby o tych wspomniął zdarzeniach. — Przełożono potym Izbie papiery ściągające się do ostatniej nieszczęśliwej negocyacji o pokoy, a po ich przeczytaniu, Lord *Grenville* wniósł projekt, podania Krolowi adresu z zapewnieniem żalu z iedney strony, że negocyacja przez nieprzyjaciela nayprzod w przewłokę ciągniona, a potym zupełnie przerwana została, z drugiey zaś z wyrażeniem przedsięwzięcia stałego w dopełnianiu obowiązków względem Boga i oyczyzny, bronienia wszelkimi siłami tronu, krola, honoru poddanych, i zginienia lub utrzymania się przy prawach religii i wolności kralowey. — Projekt ten w obydwóch Izbach iednomysłnie przyjęto.

Wspomniane i Parlamentowi komunikowane papiery względem negocyacji o pokoy były w liczbie 54 i o to jest ich osnowa.

1.) Urzędowa nota Lorda *Grenville* przesłana Ministrowi Francuzkiemu, interzagr: d. 1. Czerwca 1797 z doniesieniem, że jest umocowany do rozpoczęcia negocyacji, dla porozumienia się względem zamiarow i pretensyi stron obydwóch, coby potym na kongressie ułożonym zupełnie bydz mogło.

2.) Urzędowa odpowiedź Ministra Francuzkiego pod d. 4. Czerwca z okazaniem życzenia, ażeby zaraz o pokoy ostateczny traktować, co jest dogodniejszym niż kongres.

3.) Urzędowa nota Lorda *Grenville* z zapytaniem o miejscu negocyacji i żądaniem paszportow.

4. i 5.) Przesłane paszporta dla Posłów mających traktować i podpisać ostateczny i oddzielny traktat pokoju z Francyą i *Lille* do negocyacji z strony Francuzow wyznaczono.

6.) List Lorda *Grenville* d. 17 Czerwca względem paszportu, że jest nie dostateczny, bo nie obeymujący całego pełnomocnictwa Ministra W. Brytanii, mającego traktować równie i dla Krolowey Portugalii i podać projekta mające służyć do przywrocenia pokoju z Hiszpanią i Hollandyą; żąda więc paszportu w zwyczajney formie.

7.) Ob. *Delacroix* zapewnienie imieniem Dyrektoryatu, że Krol Angielski może przyłączyć instrukcyą względem pokoju dla Portugalii, tak iako i Rzplta z swey strony imieniem swych aliantow Hiszpanii i Rzpltey Batawow traktować myśli. Lord *Malmesbury* przyjęty w prawdzie będzie iako Pełnomocnik, wybor iednak inney osoby byłby wroźbą szczęśliwey negocyacji.

8. i 9.) Wiadomość, że Lord *Malmesbury* d. 30 Czerwca do *Calais* i kommissarze Francuzcy do *Lille* udali się.

10. i 11.) Zamiana Pełnomocnictw między Ministrami stron obydwóch w *Lille*.

12.) Depesze Lorda *Malmesbury* z *Lille* d. 11 Lipca opisujące rozmowę z kommissarzami Francuzkiemi względem 3 oddzielnych punktow.

Nayprzod: Nie używania tytułu Krola Francuzkiego, i mimo wszelkich w tej-

mierze Lorda tłomaczeń, koniecznie się tego dopominali. — *Powtore.* Oddania lub nadgrozdzenia zabranych w *Tulonie* okrętów, gruntując to żądanie między wielu innymi dowodami, na deklaracyi Lorda *Hood* przy zajęciu tego portu, zapewniającej, że wszystko władzy prawnej wroczone będzie. — *Potrzenie.* Zapytanie czyli Cesarz zaciągając summy w Anglii na prowadzenie wojny z Francją, hypotekował je na Niderlandach.

13.) Zawiera projekt traktatu pokoju od Lorda na pierwszej konferencyi podany. Po zwyczajnym początkowym zapewnieniu wzajemnej przyjaźni, miałyby być odnowione i wspomniane wszystkie dawniej zaszkłe traktaty. Teraźniejszy zaś miał się gruntować na sytemacie restrytucyi wzajemnych tak jako było przed wojną i kompensacyi jeżeliby jedno z mocarstw chciało co zatrzymać. Najważniejsze jego artykuły są 13ty i 14ty i dla tego je wyrażamy.

Artykuł 13 Krol W. Brytanii przyrzeka zawrzeć pokoy z Krolewem Katolickim na zasadzie *status ante bellum* wyjąwszy . . . . . co przy Krolu W. Brytanii ma pozostać.

Artykuł 14ty Krol W. Brytanii przyrzeka zawrzeć pokoy z Rzplita Batawów na zasadzie *status quo ante bellum* wyjąwszy . . . . . co wzamiane za . . . . . zatrzyma.

14.) Nota Lorda *Malmesbury* w ktorej wyraża żądanie, aby w okienka powyższych artykułów wpisać, co do artykułu tyczącego się Hiszpanii, zabraną iey wyspe *Trinidad*. Prożne zaś miejsce w artykule ściągającym się do *Hollandyi*, Lord chciał napełnić wpisaniem *Przykładka dobrej nadziei*, osad *Hollenderkich* na wyspie *Ceylon*, zamku i miasta *Cochin*, za co w zamiane *Nagapatnam* chciał odstąpić.

Do artykułu 14 traktatu był jeszcze dodatek, aby wszystkie dobra zabrane Xięciu *Oranii* wroczone zostały lub nadgrozdzone, i aby Rzplita *Francuzka* obowiązała się za utraconą jego godność, wyrobienia mu nadgrody w przyłączonych prowincyach przy powszechnym pokoju.

15 i 16.) Wezwanie *Francuzkich* kommissarzy do rostrząsania wspomnianych wyżej oddzielnych punktów i ich oświadczenie na piśmie, aby Krol W. *Brytanii* tytułu *Krola Francuzkiego* nie używał, zabrane okręty w *Tulonie* wroczył lub nadgrodził, i *Niderlandów* nie uważał jako kraie hypotekowane w pożyczce zaciągniętej od Cesarza.

17.) Nota odpowiednia Lorda *Grenville* do Lorda *Malmesbury*, że z przyuczyny pożyczki żadne pretensye formowane nie będą, gdyż ta na wszystkich ogólnie prowincyach Cesarzkich była zabezpieczona. Względem dwóch innych punktów *L. M.* żadney nie odebrał Instrukcyi.

18.) Lord *Malmesbury* donosi *L. Grenville*, że Pełnomocnicy *Franc:* nie chcą w traktacie terażniejszym wspominać traktatów dawniej zawartych.

19.) Depesze *L. Malmesbury* ściągające się do konferencyi, w ktorej się pytał, czyli Dyrektoryat żąda jako przedugodny warunek pokoju, aby *Anglia* oddała wszystkie i każdą zdobycz, coby było prawie zerwaniem negocyacyi, na co *Kom: Franc:* odpowiedzieli, że oczekują projektu w tej mierze, lecz zgadzającego się z prawami i traktatami *Rzplitey*.

20.) Lord *Mal:* donosi o nowych rozkazach Dyrektoryatu przesłanych pełnomocnikom *Fran:* ażeby się dopominali od *Anglii* powrotu wszelkich zdobyczy na *Hiszpanach* i *Hollendrach* zrobionych stosownie do traktatów między temi 2. mocarstwami i *Rzplita*.

21. i 22.) Umowy względem dnia konferencyi.

23.) Lord *Grenville* pod d. 20 Lipca protestuje się przeciw powyższemu oświadczeniu Francuzów, żądając od nich projektu ogólnego do pokoju.

24.) Zapewnienie Lorda *Grenville*, że Anglia do traktatu *Pilnitzkiego* nie należała.

25.) Opis konferencyi Lorda *Malmesbury* względem interesów Nro 23 i 24 wyrażonych. Francuzi oświadczyli, iż żądać będą odpowiedzi z *Paryża*.

26.) Nota urzędowa Lorda *Malmesbury* zawierająca najważniejsze punkta depesz Lorda *Grenville* Nro 23 i 24.

27. 28. 29.) Lord *Malmesbury* donosi, że uwiadomiony został od Pełnomocników Francuzkich, że Dyrektoryat chce się zastanowić nad jego ostatnią notą.

30. 31. 32.) Depesze mniejszej wagi.

33. 34.) Urzędowe doniesienie od Lorda *Malmesbury*, że odpowiedź od Francyi imieniem *Hollandyi* jest niepomyślna.

35. 36. 37.) Wiadomości z *Lille*, że mimo zaszłych odmian 4. Września w *Paryżu*, jest nadzieja, że negocjacya nie będzie przerwana.

38.) Lord *Malmesbury* donosi o wyznaczeniu nowych Kommissarzy Francuzkich do *Lille* i że to w chęci Dyrektoryatu zawarcia pokoju żadney odmiany nie robi.

39. 40. 41.) Listy dawniejszych kommissarzy do Lorda z pożegnaniem.

42. 43.) Konferencya z nowemi kommissarzami pytającemi się, czyli Lord *Malmesbury* ma pełnomocnictwo wrocenia wszelkich zdobyczy; oświadczenie to nie jest chęcią zerwania negocjacyi, gdyż po ułożeniu się względem tego punktu, wiele innych nastąpi i inne jeszcze przedmioty do rozstrząsania pozostaną. I nota z

zapytaniem o pełnomocnictwo dostateczne.

44.) Odpowiedź Lorda, że od systemu kompensacyi odstąpić nie może.

45.) Ministrowie Francuzcy donoszą Lordowi o wyroku Dyrektoryatu, aby w 24 godzinach udał się do swego dworu po dostateczną Instrukcyą.

46.) Nota Lorda *Malmesbury* żądając paszportow.

47.) Odpowiedź Kommissarzy Francuzkich z doniesieniem, że przez pewny jeszcze czasu przeciąg, zostaną w *Lille* oczekując powrotu Lorda z nowemi instrukcyami.

48.) Nota Lorda *Malmesbury* z żądaniem konferencyi dla okazania sprzeczności między oświadczeniem Dyrektoryatu, iż chce pokoju i odesłaniem go z Francyi.

49. 54. Nota Francuzka pozwalająca na konferencyą. Depesze Lorda *Grenville* chwające postępowanie Lorda *Malmesbury* wraz z nową notą Ministerium Angielskiego do Kommissarzy Francuzkich. Nota Lorda *Malmesbury* względem tego podana, ich odpowiedź i ostatnia nota 5. Października z *Londynu* od Lorda przesłana (o ktorey pod artykułem z *Paryża* dawniey donieśliśmy)

Z Bazylei 9. Listopada.

Minister Angielski *Wickham* przyjechał tu z *Bern* d. 6. t. m. krotko tu zabawiwszy poiedzie do *Frankfortu* do wujia swego *P. Crausford*. Zdaie się, iż już nie powroci do *Bern*. Deputowani jednak ktorych kanton ten wysłał do *Paryża* mają się starać, aby *P. Wickham* mógł zostać w *Szwajcaryi*, lecz Dyrektoryat podobno na to nie zezwoli. Słychać, że po wyjeździe *P. Wickham*, *P. Talbot* Sekretarz legacyi Lorda *Malmesbury* został w *Bern*. Rząd Francuzki żądał od Kantonow *Szwajcarskich*, aby obywatele za

opinie polityczne na wygnanie skazani, na powrot do kraju byli przywołani. Ządał także oddalenia niektórych officerow i urzędnikow Berneńskich, których sposob myślenia nie podoba mu się, iako też aby żaden Szwajcar krzyża *S. Ludwika* nie nosił. Nie masz wątpliwości, iż Kantony na wszystko zezwolą.

Richer-Serizy został tu aresztowany. Rozumieją, iż będzie zawieszony do *Paryża*, a potem do *Rochefort* zkąd będzie deportowany.

Z Kolonii 12 Listopada.

Kommissya pośrednicza w *Bonn* rozpisala podatek 8 millionow liwrow w krajach zawoiowanych nad *Renem*. Trzecia część jego zapłacona być ma w gotowiznie, a 2 trzecie części w rekwizytach, podług repartycyi, którą zajęte są Regencye *Kreutznach*, *Dwoch Moştow*, *Koblentz*, *Bonn*, *Duren*, *Düsseldorf*, *Kolonia*, *Akwisgran* &c.

Z Sztutgardu 12 Listopada.

W *Rastadt* przygotowaniem pomieszkań dla negocytorow ciągle zatrudniają się. Zapewniają, iż legacya Francuzka nie w tym mieście, ale w zamku *la Favorite* zwanym o mile odległym, mieszkać będzie. Część wojsk Cesarzkich stanie na zimowych leżach w *Szwabii*. Część ich, a mianowicie bataliony garnizoaowe powracają do krajow dziedzicznych Cesarza.

Z Dwoch Moştow 12 Listopada.

Gen: *Saint Cyr* zastępuje Gen: *Desaix* w komendzie prawego skrzydła. Główna kwatera jego będzie w *Lahr*.

Z Akwisgranu 11 Listopada.

Odebraliśmy wiadomość, że Dyrektoryat wyk: nominował Ministra Sprawiedliwości *Lambrecht* do generalnego zarządzania krajami leżącymi między *Mozą* i *Renem*, dla wprowadzenia do nich powoli systematu konstytucyjnego. Administra-

cyja sprawiedliwości, dochodow skarbowych, policya &c. do Ministra tego należeć mają. Nowy także nastąpi podział tych krajow na departamenta i powiaty, które tak iak i bywsze prowincye Belgickie, będą wcielone do Rzplitey Francuzkiej.

Wojska Francuzkie opuszczają kraie niższego *Renu* i ciągną ku brzegom morskim. Kilka już tysięcy ludzi przechodziło przez miasto nasze.

Z Roveredo 6 Listopada.

D. 4. t. m. Generał Adiutant Francuzki *Sherlok* przybył tu z ratyfikacją traktatu pokoju przez Dyrektoryat w *Paryżu*. Pojechał potem do *Trydentu* z kąd ratyfikacją do *Wiednia* odesłano.

Z Mediolanu 7 Listopada.

Gen: *Buonaparte* udeterminował już liczbę członkow ciała prawodawczego Rzplitey Cisalpińskiej. Rada wielka składać się będzie z 160 deputowanych a rada starszych z 80. — 25,000 Francusow zostanie w kraju naszym na żołdzie Rzplitey naszej. Departament policji i sprawiedliwości są połączone. Generał Francuzki *Biquol* będzie w nich prezydował.

Z Madrytu 21. Października.

Eszkadra Angielska krąży ciągle przed portem *Cadix*. Flotta nasza pomimo czynności i roztropanych urządzeń Admirala *Massaredo*, nie jest jednak w stanie walczenia z Angielską. Jedna nam tylko w flocie Francuzkiej przy wyspach Weneckolewanckich znajdujący się, zostaje nadzieia. Ta wzmocniwszy się marynarką Wenecką, będzie mogła uwolnić port *Cadix* od blokady i złączyć się z naszą. — Dwor Lizbońki wzbrania się ieszcze ratyfikować traktat z Rzplitą Francuzką zawarty. Ministrowie jego *Melho* i *Pinto* sprzyiają gabinetowi Londyńskiemu. Jakie z tego nastąpią wypadki czas okaże.

GAZETY WARSZAWSKIEJ

Z WARSZAWY DNIA 28 LISTOPADA 1797 R. WE WTOREK.

Publicandum.

Jemehr Se. Königl. Majestät von Preussen etc. etc. unfer allergnädigster Herr mit Zufriedenheit und Wohlgefallen wahrnehmen, daß ein sehr großer Theil Allerhöchst-dero neuen Vorfällen und Unterthanen in den Ihren Staaten einverleibten Distrikten und Landschaften des ehemaligen Polnischen Gebiets die unausgesetzten Bemühungen, welche Allerhöchstdieselben anwenden, sie des Glücks, der Ruhe und des Wohlstandes, deren die ältern Staaten der Preussischen Monarchie, als natürlicher Folgen einer wohlgeordneten Regierung, sich seit geraumen Jahren erfreuen, ebenfalls theilhaftig zu machen, mit Dank, Treue und Ergebenheit erkennen; daß viele unter ihnen, nach dem Maas ihrer Kräfte und ihres Wirkungskreises sich beeifern, diese wohlthätigen Absichten zu unterstützen, und nur ein geringer Theil noch übrig bleibt, den Zeit und Erfahrung gleichfalls bald mit Vertrauen und Liebe gegen die neue Regierung erfüllen werden; um so mehr muß es Sr. Königl. Majestät Landesväterliches Herz bekümmern, zu vernehmen; daß einige Feinde der Ordnung und der Ruhe ihrer ehemaligen Mitbürger es sich zum Geschäft machen, den Geist der Unzufriedenheit in ihnen anzufachen und da sie daran verzweifeln, im innern des Landes Aufruhr zu stiften, sie zur Auswanderung besonders zu dem Corps des Generals Dombrowski in Italien, zu verleiten. Um nun zu verhüten, daß nicht Leichtgläubige und Unerfahrene, durch hinterlistige Vorspiegelungen und täuschende Aussichten verlockt und ins Verderben gestürzt werden, haben Se. Königl. Majestät Sich bewogen gefunden, gegen jene Auswanderungen, und deren Begünstigung positive

Z im większym ukontentowaniem Nayaśnieyszy Krol Jmć Pruski Pan nasz miłościwy pomiarkował, iż znaczna część nowych holdowników i poddanych dystryktów i powiatów bywszego kraiu Polskiego wcielonych do kraioj Nayaśn: Pana z podziękowaniem, wiernością i przychylnością uznaić miane nieprzestanne usiłowania, aby Izcześcia, spokojności, dobra, ktore dawnieysze Monarchii Pruskiej kraie, iako skutki naturalne rządu dobrze ułożonego już z dawna doznaią. stali się uczestnikami, tudzież iż wielu z nich w miarę sił swoich przykłada się do wspierania celu tego dobroczynnego; i że mała tylko część pozostaie, którą równie czas i doświadczenie z ufnością i miłością ku rządowi nowemu zwroci; tym bardziey serce Oycowskie Nayaśnieyfszego Pana zasmuca, gdy się dowiaduje, że niektorzy nieprzyjaciele porządku i spokojności bywszych swych wspot-Obywatelów, o to się staraią, aby ducha nieukontentowania pomiędzy niemi rozsytać, a gdy do wzniecenia buntów w kraiu samym żadna już im niepozostaie nadzieia, żeby ich do emigracyi z kraiu i udania się do korpusu Generala Dabrowskiego we Włoszech namowić. Chcąc więc zaradzić temu, aby lekkowierni i niewiadowi przez chytrść i ludzkie widoki ofszukani i w przepaść pograżeni nie byli, przeto Nayaśnieyfszy Krol Jmć uznał potrzebę, na emigracyą takąą i wspieranie iey prawa ustanowić karzące. Za wyraźnym więc Nayaśnieyfszego Pana rozkazem do wiadomości się podaie powszechney: — iż nietylko wszyscy ci, ktorzy po ogłoszeniu obwieszczenia ninieyszego sami się udadzą do korpusu Gener. Dabrowskiego, ale i ci, ktorzy udaiących się tam Obywatelów bywshy Polski

Strafbefehle ergehen zu lassen. Es wird folchem zufolge auf Allerhöchst Dero Befehl zu jedermanns Achtung bekannt gemacht: — dass nicht allein alle diejenigen, welche sich nach Erscheinung des gegenwärtigen Publicandi, selbst zu dem Corps des Generals Dąbrowski begeben, sondern auch diejenigen, welche die sich dahin begebenden Einwohner des ehemaligen Pohlens mit Rath oder That, mit Geld oder auf irgend eine andere Weise unterstützen, und nicht weniger diejenigen, welche sich unterfangen, irgend jemand zu verleiten, sich dahin zu begeben, ohne alle Nachsicht, mit der Confiscation ihrer Güter und ihres sämmtlichen Vermögens bestraft werden sollen. — Sollte sich indessen in irgend einem solchen Unternehmen, nach Beschaffenheit der eben vorkommenden Fälle, ein Hochverrath, oder eine Landesverrätherey, Theilnehmung daran oder Mittwilfsenschaft davon ergeben; so werden Se. Königl. Majestät aufser der obgedachten confiscation des Vermögens, die in den Landesgesetzen nach Verschiedenheit der Fälle, bestimmten Lebens- und Leibes Strafen, wider die Verbrecher durch Urtheil und Recht erkennen und vollstrecken lassen. Se. Königl. Majestät überlassen Sich aber der Ihrem landesväterlichen Herzen angenehmen Hoffnung, dass es der Anwendung dieser gesetzlichen Strenge nicht bedürfen, vielmehr Allerhöchstdero sämmtliche Vasallen und Unterthanen ihren Pflichten getreu bleiben werden. Den 1ten November 1797. — Auf seiner Königl. Majestät allergnädigsten Special-Befehl
v. Finkenstein. v. Alvensleben. v. Haugwitz.

Z Paryża 9. Listopada.

We wszystkich naszych portach przygotowania wojenne z największą gorliwością są czynione. — Nie można dosyć wychwalić dobrego porządku i pośpiechu w departamencie marynarki. — Przekonałiśmy się o błędzie, w którym Francya dawniej zostawała, że aby osłabić moc Angielką, atakować ją w Indiach lub w Ameryce było potrzeba. My ją zniszczemy w kanale. *Pleville* łączący doświadczenie wieku i praktykę, do poczciwości, talentow, odwagi, i przywiązania do kraju, znając tę prawdę, robi czynnie przygotowania do tego, tymczasem zaś niszczy ich handel, kaprami dopomagając im iak najmocniej; słowem: chwycił się

radą lub pieniędzmi albo innym iakimkolwiek bądź sposobem wspierać będą, iako niemniej ci, którzy odważą się kogokolwiek bądź do udania się tam namowić, bez wszelkiego przebaczenia konfiskacją dobr swoich i własności wszelkiej będą ukarani. — Gdyby się jednak w zdarzonych przypadkach okazało, że takowym postępkem występki przeciw *Majestätowi*, zdrada kraju, wspólnictwo albo wiadomość o nim iest połączone, w tedy *Najiasn*: *Krol Jmć* oprócz zagrożoney wyżej konfiskacyi majątku, nadto kary w prawach krajowych na występki takowe wyznaczone na cieie i życiu za dekretem stanowią i eksekować każe. Lecz *Oycowskie serce Najiasn*: Pana w miłej zostawie nadziei, że i prawnego tego rygoru potrzeba nie będzie; owżem że wżycy hołdownicy i poddani *Najiasn*: Pana obowiązkom swym wierzni zostaną. Dnia 1go Listopada 1797. — Za wyraźnym *Najiasn*: *Krola Jmci* rozkazem.
de Finkenstein. de Alvensleben. de Haugwitz.

systematu marynarki, iaki iedynie *Francyi* przytfoi, a intryga zawsze oddalała. *Pleville* służył lat 50 w rozmaitych stopniach w marynarce, procz tego przyrodzenie obdarzyło go mocym zdrowiem tak, że największe prace letko mu przychodzą. Rozsądek iego iest czyfity, umie uważać i wiele rozważał. Rozmowy iego i pisma są rownie dowcipne iak gruntowne, ma wiadomości obszerne interesow handlowych i marynarki *Francyi* i *Anglii*. Wszystko to ułatwia przyprowadzenie do skutku wielkiego projektu przeciw *Anglii*. —

Oprócz przygotowań do wojny mocno się rząd zatrudnia interessami pokoju, to iest pisaniem instrukcyi dla *Pełnomo-*

cników Kongressu w *Rastadt*. — W wielu dziennikach czytamy, że Gen: *Loison* odebrał zlecenie objąć tymczasowie *Moguncyą*, *Trewir*, *Spire*, *Coblenz*, *Ehrenbreitstein* i *Neuwied* mające zostać w naszych rękach, dopóki Kongres w *Rastadt* ułożonych w *Udine* cessyi nie zatwierdzi.

Jeden z tutejszych obywateli nazwiskiem *Lacoste*, obowiązał się po powrocie armii od granic wziąć zech żołnierzy do swego domu i opatrywać ich potrzeby dopóki żyć będą.

Aresztowania, deportacye lub kary śmiercią emigrantów tak w naszym mieście iako i w innych ciągle trwają. — Do wyspy *S. Domingo* posłanych będzie zech agentów rządowych, tyleż do *Guadeloupe*, a 1. do *Cayenne*. — Będący tam Afrykanie lub murzyni nie mają być iako cudzoziemcy uważani, lecz tychże praw co Francuzi mają używać, jeżeli się rolnictwem lub rzemiosłem jakim zatrudniają, albo też w wojsku służą. Dobra narodowe w osadach na 5 lat więcej dającym w dzierżawę puszczone będą. (W przyszłej gazecie obszerniej o tym doniesiemy.)

Rada starszych odrzuciła rezolucyę rady 500 pozwalającą wprowadzenia do Francyi towarów kompanii Wschodnio-Indyjskiej Szwedzkiej, gdyż by to dało sposobność Anglikom do sprzedawania swoich.

Od 19 *Fructidor* Dyrektoryat skasował 29 kommissarzy rządowych przy centralnych administracyach, a 462 przy municypalnych, tudzież 83 centralnych, a 178 municypalnych administracyi.

Niektóre dzienniki piszą, że pokoy z *Austryą* umniejszy 250,000,000 liwrow wydatki wojenne. — Minister policyi zalecił kommissarzom rządu, aby mu przesyłali dokładny opis wszelkich napaści wywie-

ranych na osoby lub własność, z powodu zemsty lub nienawiści ku Rzplitey albo republikanom.

W *Carpentras* w departamencie *Vaucluse* przyszło do krwawych zamieszkań. Royalści uderzywszy na gwał w dzwony, zgromadzili się w liczbie 2,000 osob. Emigranci i nieprzysięgli Xięża byli ich dowódcami. Municypalność schroniła się na ratusz, i 24 godzinne oblężenie wytrzymać musiała, przez który czas strzelano z ręczney broni i 3 męźnych obywateli zabito, a żołnierzy raniono. Kilka oddziałów zgromadzonego woyska przywróciło spokoyność, i mieszkańcy w *Carpentras* są teraz rozbroieni.

Konferencye z pełnomocnikami Ameryki północney ieszcze się nie rozpoczęły. — Wielu zapewnia, że Dyrektoryat dopiero w ten czas z nimi zleci traktować, gdy zaspokajającą dadzą odpowiedź. 1. Czyli ich instrukcye pozwalają im dać satysfakcyę za krzywdę zrobioną rządowi Francuzkiemu przez nowego Prezydenta *Jana Adams* w mowie mianey d. 16 Maia przy rozpoczęciu sessyi Kongressu. 2. Czyli są upoważnieni do przywrócenia wszystkiego między Francyą i Ameryką do stanu rzeczy w r. 1778, i zniszczenia w traktatach późniey zawartych wszystkich artykułów przeciwnych interessom Rzplitey Francuzkiej i wdzięczności od Amerykanow należącey się.

Nie masz człowieka poczciwego, któryby nie pokłakiwał usiłowaniom niektórych dziennikarzy, szczegolniey *OOb. Despaze* i *Poultier* dla uwolnienia *Ob. Sicard* sławnego przez swoy instytut dla głuchych i niemych z pod ostrości prawa 19 *Fructidor* wydanego przeciw redaktorom wielu pism publicznych. W tym razie pobleżanie rządu byłoby aktem sprawiedliwości narodowej, gdyżby było opła-

cenieniem długu ludzkości. Wielkim jest także podobieństwem do prawdy, że skromność Ob. *Sicard* pomnożyła w nim jeszcze to uczucie wdzięczności, którego sam dał definicyą najdowcipniejszą i najczulszą; wiadomo jest albowiem, że gdy jeden z jego uczniów zapytany był na migi, *co to jest wdzięczność*, w tymże odpowiedział sposobie „*jest to pamięć serca.*”

Dyrektoryat Wyk. wyrokiem 14 *Brunaire* (4. Listopada) mianował Ob. *Rudler* Kommissarzem rządu w kraju między *Renem*, *Moza* i *Mozellą*, dla ustanowienia tam organizacyi nowej stosownie do instrukcyi w 13tu punktach zawierającej rozkaz podzielenia tego kraju na departamenta, cyrkuly i kantony, ustanowienia administracyi departamentowych i municypalnych, trybunałów cywilnych, kryminalnych &c: administracyi lasów, gornictwa, fabryk żelaza &c: ustanowienia podatków tak iako w krajach Rzpłitey Francuzkiej, spisania ludności, urzędzenia loteryi &c. &c.

Gen: *Berthier* ma dziś wyjechać do Gen: *Buonaparte* z ratyfikacyą traktatu.

Na sessyi Rady 500 d. 6. t. m. *Leclerc* imieniem deputacyi instrukcyi narodowej miał mowę o instytucyach obywatelskich. Zasady iey były następujące: „Lud powierzył nam depozyt rowney wagi iak konftytucya „*Moralności publiczney.*” Instrukcyje iego w r. 1789 wymagały odrodzenia się zbawiennego i poprawy codzieln potrzebniejszey. Przed d. 18 *Fructidor* instytucye obywatelskie były spodłone i zaniedbane. Dnia 10 Sierpnia i 14 Lipca zdawały się być potępione wadydliwemu zapomnieniu. Pora zwycięstwa republikanów nad nieprzyjaciołmi swymi, powinna być oraz tryumfem republikanckich ustaw.

Tu mowca rozkłada widoki deputacyi. Pierwszy się zasadza na szanowaniu exystujących ustaw, iako to kalendarza nowego, ustawy względem miar i wag &c. Drugi, dla wprowadzenia na łono każdej familii, księgi familijney w ktoreyby wpisywano wszystkie czyny w życiu znakomite, urodzenie, śluby małżeńskie, i życie z świątą. Znajdą się również w tej księdze umieszczone sławniejsze dzieła każdego obywatela, otrzymane nagrody obywatelskie i upominki narodowe wdzięczności. — Epoka urodzenia oznaczona będzie uroczystością domową, i odwiedzeniem publicznym świątyni republikanckiej; w ktorej matka z mężem i całą familiją okaże się. W pisaniu młodzieży w księdze obywatelskiej będzie powodem do innych uroczystości. W dniu wyznaczonym obywatele młodzi mający się w pisać zbiórą się do stołecznego miasta departamentu, tam będą trybem wojskowym obozować, i w przytomności wszystkich władz mieyscowych, zgromadzoney familii i licznych obywateli z ceremoniałem w pisywani będą. — Śluby małżeńskie z formalnościami i uroczystością obchodzone będą. Ten węzeł święty w dni odpoczynkowe pod opieką najwyższej istoty i Rzpłitey zawierany będzie, w świątyni do tego obrządku poświęconey; aby zaś moment takowy tkwił w pamięci małżonków i święte te związki wsparte przysięgą solenną, oddalały od nich myśl zerwania onych; Rozwody w teyże samey świątyni i z taką okazałością mogą tylko mieć miejsce. Co się tycze pogrzebow, te będą wspólne dla wszystkich. Niepodobną jest rzeczą dozwolnić szczególnych dla każdej sekty. Ceremoniałom pogrzebowym asystować będą urzędnicy ludu w swych urzędowych ubiorach, krewni zaś w żałobie. Dawny ten zwy

czay oznaczający ubiorem żal nad stratą ulubioney osoby, będzie u nas wkrzeszony. Kobiety znaydować się będą na obchodach pogrzebowych w czarnych płaszczach i okryte zasłoną tegoż koloru. Mężczyźni jeśli są urzędnikami, w swych ubiorach prawem przepisanych mając ramieć krepą czarną przepasane. Jnni obywatele w mondurze gwardyi narodowey także z krepą jak i pierwsi. Uroczystości weselne, wpisywania obywatelskie i reprezentacye fełtynow w dni odpoczynkowe mają być obchodzone z całą okazalnością iakiey tylko dozwała lokalność; hymny stosowne będą śpiewane, do czego w każdym stołecznym mieyscu kantonu muzyka narodowa utrzymywana będzie &c. Projekt stosowny do tey mowy podany, Rada wzięła w deliberacyą.

Z Nantes to Brumaire (3t Paźdz.)

Około godziny siomey wieczorem, przybiega kuryer z Paryża, pojazd jego był laurami okryty. Słowo pokoy! pokoy! z ust do ust lata. Otwierają się okna z trzaskiem; ulice napełniają się obywatelami płci obojga i różnego wieku. Biegają, zatrzymują się i ieszcze biegają; rozmawiają nie wiedząc z kim, i ścisłają się nie znając jeden drugiego. Młodź z pochodniami biega po ulicach; w tym z nagła wszystkie domy illuminowane zostały, wkrótce potym odgłos trąby słyszeć się daie; Pokoy jest publikowany, głosy niech żyje Rzplita! niech żyje Dyrektoryat! niech żyje Buonaparte ze wszystkich stron rozlegają się. Gromadzą się liczne orszaki; odzywają się działa, pienia obywatelkie napełniają powietrze; race wszędzie pukają. Po ulicach tancują; zapał radośny jest do nie porownania. (Podobne oznaki radości z okazji zawartego pokoju we wszystkich miastach Francuzkich były widziane.)

Z Bruxelli i a Lißapada.

Większa część duchowieństwa naszego okazała posłuszeństwo prawom przez wykonanie żadaney przysięgi. — Przy pałacu dawniey gubernialnym przysposobiono kawał gruntu dla roślin i oranżeryi, ktore do bywszey akademii w Lowanium należały. — Dla złączenia Skaldy z Moxą kanał ma być wykopany i już się ułożeniem planow w tym celu i niwellacyą zatrudniają.

Pewny Anglik mieszkający w Dieppe sprowadził do siebie naylepszych muzykantow dla dania koncertu. Przybyli oni i grali niektore piękne kawałki. Anglik dobył z pomiędzy swych papierow naydoskonalszą iak powiadał muzyke i rozłożył ją po pulpitych do grania. Była to msza pogrzebowa sławnego kompozytora Włoskiego. Symfoniści i śpiewaki usiłowali z naywiększą dokładnością wykonywać to wszystko co ponurość, patetyczność i smutek w takowym rodzaju zawierać mogą i tyle dokazali, że w końcu przy requiem Anglik w łeb sobie strzelił.

Z Hagi i a. Lißapada.

Konwencya dekretowała, ażeby wydział interessow zagranicznych wytłomaczył się z rozkazow danych Admirałowi Winter do wyjścia z flotą pod żagle, gdyż wielu ten rozkaz iako pierwszą przyczynę przegranej uważają i dla czego wprzody ambargo na wszystkie okręty włożone nie było. To jednak tłumaczenie zapewne głośnym nie będzie, gdyż czynności nasze wojenne są w związku z czynnościami naszych aliantow, a zatym w sekrecie trzymane być muszą.

Przybył tu G. Beuruonville powracając do Paryża. Słychać że G. Rewbell kommanderujący naszym garnizonem odwołany i użyty zostanie przy armii Angielskiej.

Gazeta Leideyńska Francuzka donosi, że GG. *Lafayette*, *Latour Maubourg* i *Bureau de Pusy* pisali do GG. *Bonaparte* i *Clarke* tudzież do ministra Francuzkiego interessow zagranicznych z wyrażeniem uczuciuw patryotyzmu swego i wdzięczności.

Z Genewy 5. Listopada.

Minister Francuzki Ob. *Faypoult* donosił wydziałowi interessow zagranicznych, że Rzplta nasza stosownie do artykułow traktatu pokoju przy possessylenności Cesarzkich zostanie i sekwestr na majątki Genueńskie w krajach Auftryackich włożony, zniesiony będzie.

Z Mediolanu 7. Listopada.

Powiadają, że *Bonaparte* go podpisaniu pokoju ścisnął z radością Hrabiego *Kobenzl* za szyję, winszując szczęśliwego ukończenia krwi rozlewu.

W całym ciągu negocyacyi Pełnomocnicy Auftryaccy najwyższe Bohatyrowi Włoch okazywali względy. Znużony czasem przewłoką, dawał im kiedy niekiedy do poznania żywość swoją. *Margr. de Gallo* nie mało dał dowodow swojej gorliwości i zwięczności, co mu wielki przynosi honor.

Tygodniem przed ostatecznym zawarciem pokoju, konferencye były zawieszzone i wszystko prawie było bez nadziei. Mniej ważne okoliczności, ale tyżące się sławnych wypadkow i wielkich ludzi zażanowienia są godne. Nayszczególniejsza cecha tej negocyacyi był, sekret wiernie zachowany. Nadzieie, bojaźni, wątpliwości zawieszzone były, a młodzieniec w 28 leciech trzymał w rękach klucz politycznego sklepienia Europy i chował ten sekret niedocieczony, pomimo wszelkiego rodzaju usiłowań dla wydarcia mu go. To prawda, że ten młodzieniec dziwniejszych jeszcze rzeczy dokazał i

ieżeli przeczucia naszego radzić się mamy, bieg iego sławy już tak wielki, dopiero się zaczyna.

Z Bazylei 8. Listopada.

Magistrat tutejszy odebrawszy wiadomość o pokoju między Francją i Cesarzem, nappierwszego Wachtmistrza *Merian* zawieszzonego w swym urzędzie, aż do pokoju (z powodu ataku Auftryakow przypuszczonego dawniey na fortyfikacye przedmostowe przy *Huningen* za poprzedzającym przejściem przez grunt Bazylijski nie bronionym przez pomienionego *Merian*) przywrócił do urzędu. Lecz Poseł Francuzki Ob. *Bacher* podał note, że to za wcześnie było, gdyż Dyrektoryat nie oświadczył jeszcze, czyli z takowey satysfakcyi jest kontent, gdyż krew zabitego w tym ataku G. *Abatucci* weła o zemste. Rada więc tutejsza cofnęła swoy wyrok względem P. *Merian* i o tym Ob. *Bacher* donosiła.

Woyska Cesarzkie zaczynają się z Szwabii cofać, roboty przy *Ulm* powiększey części ustały.

Armia Francuzka zawsze jest jeszcze w dawnych stanowiskach w Szwabii. Słychać także G. iż Dywizyi *Cherin* do *Rastadt* pojedzie.

Z Rastadt 9. Listopada.

Za tydzień Posłowie na kongres już tu są spodziewani, konferencye same d. 24. zacząć się mają. Liczba Posłow do traktowania o pokoy ogolny jest 15, nierachując deputowanych od różnych stanow w szczególności o swoje interessa mających negocyować, od wielu także miast. Deputowani mają przyjechać iako to z *Augsburga*, *Frankfortu* &c. Małżonka Generała *Bonaparte* przybędzie także.

Z Moguncyi 11. Listopada.

W czasie obleżenia naszego miasta.

w R: 1793. Francuzi nie mając pieniędzy na płacenie garnizonu robili papierowe pod imieniem assygnatow obłążenia. Przy oddaniu fortecy dla zapewnienia, że te assygnaty w liczbie 3. milionow liwrow z realizowane będą, kilku Francuzow iako zakładnikow do *Erfurth* zaprowadzono i tam jeszcze zostają. W tych dniach *G. Lefeure* podał do wiadomości publiczney, że Rzpłta te assygnaty wykupi, właściciele ich tym bardzicy się z tego cieszą, im mnieyszą już mieli nadzieie być kiedy zaspokoionemi.

Z Sztokolmu 7 Listopada.

Krolowa nasza była w tych dniach słaba, lecz zdrowie iey wlepszym już jest

stanie. — Tuteysze Francsmasonow towarzystwo, dla okazania swey radości z Matżeństwa Krolewskiego, dawało w swym domu obiad dla 150 tuteyszych ubogich pfcio oboygna mieszkancow. Sami Francsmasoni wszystkich stopni, w ubiorach swych, służyli do stołu, Xiążę *Karol Sudermanii* iako W. Mistrz i naywyższy Dyrektor Szwedzkich Francsmasonow był przytomny tey uroczystości. Krol JMśc udał się tam także i był przyjęty z okrzykiem: Niech żyje Krol i Krolowa! każdemu z ubogich gości, talar podarował, Francsmasoni też znaczną dla nich składkę zrobili: Uroczystość ta stosowną mową była ukończona.

Avvertissements.

Da bey dem Justiz Magistrat der Königl: Haupt und Residenz-Stadt Warfchau das den minorennen Gelchwistern Soroczyński zugehörige, von ihrer Großmutter-Schwester der Hedvig Jaziemska ererbte auf dem altstädter Markt sub Nro 55. belegene Wohnhaus und Pertinenzien an den Meistbietenden öffentlich Schuldenhalber verkauft werden soll, und die Bietungs Termine auf den 14. Februar a. f. den 16. April a. f. und den 13. Junii a. f. jedesmahl Vormittags um 10. Uhr vor dem Deputato Collegii Herrn Justiz Rath Schöder im Collegienhause auf dem Kadetten - Hofe angelegt worden; so wird solches und das gedachte Grundstück nach der davon aufgenommen gerichtlichen Taxe, welche täglich in der Justiz - Magistrat Registratur eingesehen werden kann, auf 21,355. Fl: 3 g. gr: gewürdigt worden; den Kauflustigen bekannt gemacht, mit der Nachricht, das im leztern Bietungs Termin welcher preemtorisch ist, das Grundstück dem Meistbietenden unfehlbar zugeschlagen, und auf die etwa nachher einkommenden Gebote nicht weiter geachtet werden soll. — Zugleich werden auch alle unbekannte Real Gläubiger, welche aus irgend einem rechtlichen Grunde an das subhastirte Grundstück einige Ansprüche zu haben vermeinen, zur Erscheinung in dem lezten Termin und zur Anmeldung ihrer Forderungen, welche sie jedoch sofort zu bescheinigen haben, sub paena praclusi et perpetui silentii vorgeladen. Den 13. October 1797. — Königl: Preuf: Justiz - Magistrat.

Edictal

Von dem Justiz - Magistrat der Königl: Preuf: Haupt und Residenz - Stadt Warfchau sind alle diejenigen, welche an das Vermögen des

Gdy w Magistracie Sprawiedliwości Miasta J. K. Mci Pruskiego Głównego i rezydencyonalnego Warszawy, Kamienica z przyległosciami do nieletnich sukcesorow Soroczyńskich należąca, od niegdy *Jadwigi Jaziemskiej* Siostry *Babki* tychże, Prawem dziedzictwa nabyta w Rynku Miasta Starey Warszawy pod Nrem 55-tytuowana, więcey dającym publicznie z przyczyny długow, sprzedana być ma, a Termina takowe Licytacji na dzień 14. Lutego a. f. dnia 6. Kwietnia a. f. i dnia 18. Czerwca a. f. każdą razą o godzinie 9. z rana przed Deputowanym z Sądu JP. *Schröder* wyznaczone są; zaczyna o takowych, iako też, iż wzmiankowana Poselszya według sporządzoney Urzędowney Taxy, którą w Registraturze Magistratu Sprawiedliwości codziennie przeyrzeć można, sumw złotych Pol: 21,355. gro 22 i poł otaxowana została, życzących kupić uwiadamia się, z doniesieniem: iż na ostatnim terminie Licytacji, który nieodmienny jest, też poselszya więcey dającemu, nieomylnie przysądzoną zostanie, i po takowym, na dalsze podawanie plus offerencyi więcey zważane nie będzie. — Zapozywiają się oraz wżyscy nieznaomi wierzyeiele, realne Prawa mający, ktorzyby z iakowegoz fundamentu prawne do wspomnioney Poselszyi Pretensye mieć rozumieli, iżby się na ostatnim terminie stawili, i z swemi pretensyami zgłosili się, w przypadku zaś niestawienia się z swemi pretensyami, na zawsze upadną, i wieczne im milczenie nakazane będzie. Dnia 13. Października 1797. — Krolewsko Pruski Magistrat Sprawiedliwości.

Citatio.

Od Magistratu Sprawiedliwości Miasta J. K. Mci Głównego i Rezydencyonalnego Warszawy zapozywiają się niniejszym wżyscy ci,

hiesigen Bürger und Gärbermeisters Valentin Pfeiffer, worüber wegen Unzulänglichkeit desselben der Konkurs eröffnet worden, und welches nach Ausweis des Inwentarii auf 44,506. Fl: 9. gr: Pohl: gewürdiget worden, einigen Anspruch zu haben vermeinen, öffentlich dergestalt vorgeladen, daß sie binnen drey Monaten und längstens in dem auf den 21ten März 1798. Vormittags um 9. Uhr, vor unserm Deputato Herrn Justiz-Rath Redtel im Collegienhause, angeetzten Liquidations termin entweder in Person, oder durch zulässige Bevollmächtigte, wozu denen Auswärtigen, welchen es hieselbst an der nöthigen Bekantchaft fehlet, die Herren Criminalrath Resteiner, Justiz-Commissionsrath Drews, und Justiz Kommissarien Kletke und Kohlheim vorgeschlagen sind, den Betrag und die Art ihrer Forderungen umständlich angeben und dieselben mit den nöthigen Beweismitteln gehörig justificiren, hierauf das Weitere zum Protocol verhandeln, und alsdann die gefezmälsige Ansetzung, in dem abzufassenden Prioritas - Erkenntniß, bey ihrem Ausbleiben aber zu gewärtigen, daß sie mit allen ihren Ansprüchen an die Masse werden präcludiret, und ihnen deshalb gegen die übrigen Gläubiger ein ewiges Stillschweigen werde auferlegt werden. — Eben so ist auch der Gemeinschuldner Pfeiffer, dessen Aufenthalt, nach dem er sich von hier entfernt hat, Uns noch unbekannt ist, zur Erscheinung in dem angezeigten Liquidations termin, um dem Curatori Concursus über die ihm beywohnenden die Masse betreffenden Nachrichten, mitzutheilen, und besonders über die Ansprüche der Gläubiger Auskunft zu geben, vorgeladen worden. Den 1ten September 1797. — Königl: Preuß: Justiz, Magistrat.

ktorzykolwiek do majątku Walentego Pfeiffra Garbarza Mieszczanina tuteyszego, do którego z przyczyny niewystarczającej Masy Konkurs podniesiony został i który podług Inwentarza summę złotych 44,506. gr: 9. Pol: taxowany jest, iakowe Prawa i pretensye mieć rozumiecią, iżby ciż w przeciągu trzech Miesięcy, a naydalej na terminie, do Likwidacyi przeznaczonym dnia 21. Marca roku przyszłego 1798. z rana o godzinie 9 przed Deputowanym JP. Redtel Radcą Magistratu Sprawiedliwości w Kolegium Sądowym osobiście lub przez dopuszczonych Plenipotentow (zagranicznym zaś, którzyby tu w Warszawie potrzebney nie mieli znajomości propnują się JJPP. Resteiner Radca Kryminalny, i Justiz Kommissarze Drews, Kletke i Kohlheim) stawili się; Summy i gatunek swych Pretensyi z okolicznościami podali, i takowe należytemi dowodami justifikowali, potem zaś dalsze w Protokule zapisałi, i oraz zgodnego z Prawem uregulowania ureferować się mianym pierwszeństwa Dekrecie, oczekiwali; w przypadku zaś nie stawienia się, spodziewać się mają, iż ze wżyskimi swemi Prawami do Masy mianemi upadną, i wiecznym milczeniem dla tego przeciw innym kredytorom nakazane zostanie. — Podobnież zapozwany został sam Debitor Pfeiffer, ktorego mieszkanie aż dotąd; gdy się z tąd oddalił niewiadome jest, do osobistego na wyznaczonym terminie stawienia się; iżby względem długowiemu wiadomych i Masy tyjących się, Kuratorowi Masy wiadomość udzielił, a osobliwie względem Praw kredytorskich onemu dostateczną wiadomość dał. Dnia 1go Września 1797. — Krolewsko Pruski Magistrat Sprawiedliwości.

D O N I E S I E N I A.

Podaje się do Wiadomości publiczney, iż z Rezolucyi Administracyi Masy Ur: niegdy Karola Schultza Bankiera Warszawskiego, w domu na Tiomackiem, w dniach 29. 30. miesiąca Listopada i innych następujących roku bieżącego o godzinie 2: po południu, na Kanapy, Krzesła, Stoły i Stoliki Machoniowe, Zegary, Lustra, Zwierciadła, Suknie Męskie, Kamizelki różne, Futra, Bieliznę, Faianse, i inne sprzęty gospodarskie, za gotowe pieniądze w monecie grubey, odprowadzić się będzie Aukcyą.

Podaje się do wiadomości, iż rzeczy różne Stolarskiey roboty w różnych fassonach gustownych, tudzież Srebra, Porcellana, Faians, Szkło, Miedź, Wanna miedziana, Cyna i żelazstwo różne, iako też Billar, Karety, i stajenne rzeczy, tudzież Obrusy, suknie męskie, i firranki w różnych gatunkach, oraz Lustra, Zwierciadła, Kopersztychy i Obrazy malowania przedniego, Wino Ryńskie w beczkach, Drzewo Cyprysowe w klockach i tarcicach znajdujące się, i inne różne rzeczy, w Kamienicy XX. Karmelitow na Krakowskim Przedmieściu Sub Nro 2607 sytnowaney dnia 4. Grudnia i roku bieżących, o godzinie zciey po południu tudzież następujących dni przez Publiczną Aukcyą więcey dającym za gotowe pieniądze, w monecie grubey kurs w kraju mającey, sprzedawane będą.

Mieszkańcom głównego Rezydencyonalnego Miasta J. K. Mości Warszawy, iako i wżyskim w nowych południowych Prusach donosi się, iż Kalendarze Polskie i Niemieckie w rozmaitych gatunkach, od wielu lat zwyczajne na rok 1798. w krotkim czasie dokończone będą. W Warszawie d. 28. Listopada 1797.

M. Gröll.